

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 786/2015
26.01.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Драгише Ђорђевића, председника већа, Зорана Таталовића, Радмиле Драгичевић Дичић, Маје Ковачевић-Томић и Соње Павловић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Драганом Вуксановић, као записничарем, у кривичном предмету окр. А.Г. и др, због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 2. у вези кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 3. у вези става 2. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног А.Г., адв. Н.З., С.Р. и С.С.1, окривљеног С.С.2, адвоката Ј.Ј., М.В. и М.Л. (који је уједно поднео захтев и у односу на окр. Д.Р.), браниоца окривљеног Д.Р., адв. С.Б. и браниоца окр. М.П., адв. В.Б., поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду К 272/12 од 23.06.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 43/15 од 02.04.2015. године, у седници већа одржаној 26.01.2016. године, већином гласова, донео је

ПРЕСУДУ

Захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног С.С.2 **УСВАЈАЈУ СЕ** као основани у погледу правне оцене дела, па се у односу на овог окривљеног, а по службеној дужности, применом одредбе члана 489. став 2. ЗКП и у односу на окривљене А.Г. и Д.Р., **ПРЕИНАЧУЈУ** правноснажне пресуде Вишег суда у Новом Саду К 272/12 од 23.06.2014. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 43/15 од 02.04.2015. године, тако што Врховни касациони суд њихове радње описане у изреци првостепене пресуде правно квалификује као кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 2. у вези кривичног дела изазивања опште опасности из члана 278. став 3. у вези става 2. КЗ, за које дело их осуђује и то: окр. А.Г. на казну затвора у трајању од 4-четири године, окр. С.С.2 на казну затвора у трајању од 9-девет година и окр. Д.Р. на казну затвора у трајању од 7-седам година, у које казне им се урачунава време provedено у притвору од 01.04.2012. до 23.06.2014. године, док се захтеви за заштиту законитости бранилаца окр. С.С.2 у преосталом делу, као и захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених А.Г., Д.Р. и М.П., **ОДБИЈАЈУ** као неосновани.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 272/12 од 23.06.2014. године, окр. А.Г. и окр. М.П. оглашени су кривим због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 2. у вези кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 3. у вези става 1. КЗ, а окр. С.С.2 и окр. Д.Р. због кривичног дела тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 2. у вези кривичног дела изазивање опште опасности из члана 278. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ, па је окр. А.Г. осуђен на казну затвора у трајању од пет година, окр. Д.Р. на казну затвора у трајању од седам година, а окр. С.С.2 и окр. М.П. на казне затвора у трајању од по девет година у које казне се окривљенима урачунава време проведено у притвору.

Одлучујући о изјављеним жалбама, Апелациони суд у Новом Саду је пресудом Кж1 43/15 од 02.04.2015. године, усвајањем жалби ВЈТ у Новом Саду и браниоца окр. А.Г., а поводом жалбе окр. А.Г. лично и по службеној дужности, преиначио првостепену пресуду у делу одлуке о кривичним санкцијама, тако што је окр. А.Г. за кривично дело за које је првостепеном пресудом оглашен кривим осудио на казну затвора у трајању од четири године, са урачунавањем времена које је провео у притвору, окр. С.С.2 је због кривичног дела за које је првостепеном пресудом оглашен кривим изрекао и меру безбедности забране вршења угоститељске делатности у трајању од три године, рачунајући од дана правноснажности пресуде, с тим да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере, док је жалбе ВЈТ у Новом Саду и браниоца окр. А.Г. у преосталом делу, као и жалбе окривљених А.Г., С.С.2 и Д.Р. и жалбе бранилаца окривљених С.С.2, Д.Р. и М.П. одбио као неосноване а првостепену пресуду у непреиначеном делу потврдио.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости поднели су:

1) браниоци окр. А.Г.,

- адв. Н.З., због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд захтев усвоји, обе пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновни поступак;

- адв. С.Р. и адв. С.С.1, због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1. ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1. и 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд захтев усвоји и побијане пресуде укине или преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

2) Браниоци окр. С.С.2,

- адв. Ј.Ј., због повреде закона из члана 439. тачка 1. и 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд захтев усвоји, обе пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе или да обе пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно суђење;

- адв. М.В., због повреде закона из члана 439. тачка 1. и 2. ЗКП, са предлогом да се обе пресуде укину и предмет врати на поновно одлучивање или да се обе пресуде преиначе и окривљени ослободи од оптужбе;

- адв. М.Л. (уједно и у односу на окр. Д.Р.), због повреда закона, са предлогом да Врховни касациони суд захтев усвоји, обе пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

3) Бранилац окр. Д.Р., адв. С.Б., због повреде закона из члана 439. тачка 1. и 2. ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд побијане пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање или да исте преиначи.

4) Бранилац окр. М.П., адв. В.Б., због повреде закона – члан 74. члан 438. став 1. тачка 9., члан 438. став 2. и члана 439. тачка 2. ЗКП и погрешне примене закона, са предлогом да Врховни касациони суд обе пресуде укине и предмет врати на поновно одлучивање или да исте преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Након што је примерке захтева за заштиту законитости доставио Републичком јавном тужиоцу, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је одржао седницу већа о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоце, јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа Врховни касациони суд је размотрио списе предмета са пресудама против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је по оцени навода у захтевима, нашао:

Основано браниоци окр. С.С.2 у поднетим захтевима наводе да је првостепени суд, правном квалификацијом радњи овог окривљеног као у изреци пресуде погрешно применио кривични закон, чиме указују на повреду закона из члана 439. тачка 2. ЗКП.

Наиме, изреком првостепене пресуде окр. С.С.2 оглашен је кривим због кривичног дела из члана 288. став 2. у вези члана 278. став 3. у вези става 2. и 1. КЗ, за које дело је оглашен кривим и окр. Д.Р., док је окр. А.Г. оглашен кривим за кривично дело из члана 288. став 2. у вези члана 278. став 3. у вези става 1. КЗ.

Кривични законик у члану 278. прописује два основна облика кривичног дела изазивања опште опасности, па је у ставу 1. овог члана прописано да дело врши лице које пожаром, поплавом, експлозијом, отровом или отровним гасом, радиоактивним или другим јонизујућим зрачењем, електричном енергијом, моторном силом или каквом другом опште опасном радњом или опште опасним средством изазове опасност за живот или тело људи или за имовину већег обима.

Други основни облик овог кривичног дела прописан је у ставу 2. члана 278. КЗ, да дело врши службено или одговорно лице које не постави прописане уређаје за заштиту од пожара, поплаве... или ове уређаје не одржава у исправном стању или их у случају потребе не стави у дејство или уопште не поступа по прописима

или техничким правилима о мерама заштите и тиме изазове опасност за живот или тело људи или за имовину већег обима дакле, радња извршења овог облика састоји се у нечињењу.

Из наведеног, јасно је да је за постојање кривичног дела из члана 278. став 1. КЗ потребно да је опште опасном радњом или опште опасним средством изазвана конкретна опасност за живот или тело или имовину већег обима.

У изреци првостепене пресуде суд не наводи ни једну радњу нити средство које, у смислу члана 278. став 1. КЗ представља опште опасну радњу односно опште опасно средство којима су окривљени С.С.2, Д.Р. и А.Г. изазвали конкретну општу опасност, односно пожар у ноћном бару „К.“ у Н.С. Изрека првостепене пресуде садржи само пропусте ових окривљених, који су означени као одговорна лица, да нису поступили ... нису регулисали обавезе ... нису обезбедили адекватне услове ... нису се придржавали ... нису прибавили ... нису пратили ..., односно да нису поступали по прописима и техничким правилима о мерама заштите од пожара, дакле све њихове описане радње састоје се у нечињењу, што представља други основни облик кривичног дела изазивања опште опасности из става 2. члана 278. КЗ.

Према томе, по налажењу Врховног касационог суда, окривљени С.С.2, Д.Р. и А.Г., нису могли бити оглашени кривим за кривично дело из члана 278. став 1. КЗ, јер то не произилази ни из једне њихове радње описане у изреци првостепене пресуде, већ само за став 2. члана 278. КЗ, па је квалификацијом радњи ових окривљених као у изреци првостепене пресуде учињена повреда закона из члана 439. тачка 2. ЗКП, а иста повреда учињена је и другостепеном пресудом којом је првостепена пресуда у том делу потврђена.

Стога је Врховни касациони суд у овом делу усвојио захтев за заштиту законитости бранилаца окр. С.С.2 као основан и у односу на овог окривљеног, а по службеној дужности, применом одредбе члана 489. став 2. ЗКП, и у односу на окривљене Д.Р. и А.Г., преиначио првостепену и другостепену пресуду тако што је радње ових окривљених описане у изреци првостепене пресуде правно квалификовао као кривично дело тешко дело против опште сигурности из члана 288. став 2. КЗ у вези кривичног дела изазивања опште опасности из члана 278. став 3. у вези става 2. КЗ, налазећи да се у тим радњама стичу сва законска обележја, како објективне тако и субјективне природе, тог кривичног дела.

Имајући у виду измењену правни квалификацију, Врховни касациони суд је одлучио и о кривичним санкцијама, па је, узимајући у обзир околности од значаја за одлуку о врсти и висини кривичне санкције у смислу члана 54. КЗ, а које су утврђене правноснажном пресудом, окривљене А.Г., С.С.2 и Д.Р., осудио на казне затвора као у изреци ове пресуде, налазећи да ће изреченим казнама бити остварена законом прописана сврха кажњавања.

Браниоци окр. С.С.2 у поднетим захтевима указују и на погрешну примену Закона о пожару, затим да је пресуда заснована на незаконитим доказима – Анализа гашења пожара и Анализа поступања ватрогасно-спасилачке јединице, сачињене од стране Сектора за ванредне ситуације Нови Сад (члан 438. став 2.

тачка 1. ЗКП), а на исту повреду закона указују захтевима и браниоца окр. А.Г. и Д.Р. Осим тога, браниоци окр. А.Г. и С.С.2 указују и на повреду одредбе – *ne bis in idem* (члан 438. став 1. тачка 1. ЗКП), затим бранилац окр. А.Г. и окр. М.П. да је првостепеном пресудом прекорачена оптужба (члан 438. став 1. тачка 9. ЗКП), бранилац окр. М.П. на повреду права на одбрану (члан 74. ЗКП), у захтевима бранилаца свих окривљених, осим окр. М.П., указује се на погрешно утврђење својства одговорних лица, а у свим захтевима наведено је и да првостепена пресуда не садржи опис виности окривљених (члан 439. тачка 1. ЗКП).

Врховни касациони суд оцењује неоснованим наводе захтева о наведеним повредама закона. На исте повреде браниоци окривљених указивали су и у жалбама изјављеним против првостепене пресуде, а другостепени суд је нашао да су ти жалбени наводи неосновани и о томе у образложењу пресуде, на странама 7, 10, 11 и 12 дао разлоге које Врховни касациони суд прихвата и, у смислу члана 491. став 2. ЗКП, на те разлоге упућује.

Поред већ истакнутих законских разлога за подношење захтева за заштиту законитости, браниоци у захтевима полемишу и са оценом изведених доказа од стране нижестепених судова, чиме се у суштини оспорава чињенично стање утврђено првостепеном и потврђено другостепеном пресудом, што, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП, не представља законом дозвољен разлог за подношење захтева за заштиту законитости. Осим тога, у смислу наведене одредбе, подношење овог ванредног правног средства није дозвољено ни због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. и члана 438. став 1. тачка 11. ЗКП, које као разлог подношења захтева наводе браниоци окр. А.Г., а на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП указују и браниоци окр. С.С.2 наводима да образложење не садржи разлоге о одлучним чињеницама као и да су изрека пресуде и образложење неразумљиви. Такође, бранилац окр. М.П. као разлог подношења захтева наводи битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9. ЗКП, али у суштини не указује на повреду идентитета оптужног акта и изреке пресуде, већ на разлоге пресуде, дакле образложење исте, чиме указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2. ЗКП, што у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, такође не представља законом дозвољен разлог за подношење овог ванредног правног средства.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је, на основу одредаба члана 492. став 1. тачка 2. и члана 491. став 1. и 2. ЗКП, одлучио као у изреци ове пресуде.

Записничар - саветник
Драгана Вуксановић, с.р.

Председник већа-судија
Драгиша Ђорђевић, с.р.